

ข้าวเจ้าชัยนาท 1

บทคัดย่อ

ข้าวเจ้าชัยนาท 1 ได้มาจากการผสม 3 ทาง ระหว่างลูกผสมของ IR13146-158-1 กับ IR15314-43-2-3-3 และ BKN6995-16-1-1-2 ที่สถานีทดลองข้าวชัยนาท เมื่อปี พ.ศ.2525 แล้วทำการปลูกคัดเลือกแบบสืบตระกูลจนได้สายพันธุ์ CNTBR82075-43-2-1 นำไปปลูกศึกษาพันธุ์ปี พ.ศ.2529 ปลูกเปรียบเทียบผลผลิตภายในสถานี พ.ศ.2530 ปลูกเปรียบเทียบผลผลิตระหว่างสถานีที่ศูนย์วิจัยข้าวพิษณุโลก สถานีทดลองข้าวโคกสำโรงและสถานีชัยนาท พร้อมทั้งทดสอบเสถียรภาพการให้ผลผลิตภายใต้สภาพแวดล้อมต่างกันในเขตรับผิดชอบของศูนย์วิจัยข้าวพิษณุโลก และศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี พ.ศ.2534 – 2535

ข้าวสายพันธุ์ CNTBR82075-43-2-1 นอกจากจะมีความสามารถในการให้ผลผลิตสูงและมีคุณภาพเมล็ดดีแล้วยังมีความต้านทานต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยกระโดดหลังขาว โรคใบหงิก และค่อนข้างต้านทานโรคไหม้ จึงเป็นพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับแนะนำให้เกษตรกรปลูกเพื่อแก้ปัญหาการทำลายของโรค และแล่งที่สำคัญดังกล่าวคณะกรรมการวิจัยและพัฒนา กรมวิชาการเกษตร ได้มีมติรับรองพันธุ์ เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2536 และให้ชื่อว่า ข้าวเจ้าชัยนาท 1

ลักษณะเด่น มีความต้านทานต่อโรคและแมลงที่สำคัญหลายชนิด ต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเช่นเดียวกับพันธุ์ กข 23 และสุพรรณบุรี 90 ต้านทานเพลี้ยกระโดดหลังขาว ต้านทานโรคใบหงิก (โรคจู๋) ค่อนข้างต้านทานโรคไหม้ ให้ผลผลิตสูง เมล็ดยาวกว่า กข 23 และมีท้องไข่น้อย ตอบสนองต่อการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนดี

ลักษณะประจำพันธุ์ ข้าวเจ้าชัยนาท 1 เป็นข้าวนาสวนไม่ไวต่อช่วงแสง ต้นสูงประมาณ 113 เซนติเมตร ทรงกอตั้งใบสีเขียว ใบธงค่อนข้างยาวตั้งตรง คอรวงสั้น รวงยาวและแน่น ระบายค่อนข้างถี่ ฟางแข็ง เมล็ดข้าวเปลือกยาวเรียวสีฟาง บางเมล็ดก้นจุด ในฤดูฝนมีอายุประมาณ 119 วัน และให้ผลผลิตเฉลี่ย 725 กิโลกรัมต่อไร่ ฤดูแล้งมีอายุประมาณ 130 วัน และให้ผลผลิตเฉลี่ย 754 กิโลกรัมต่อไร่ ระยะพักตัวของเมล็ด 8 สัปดาห์

คุณภาพการขัดสี ได้เมล็ดข้าวสารสี ท้องไข่น้อย ทำข้าว 100 เปอร์เซ็นต์ ได้ข้าวสุก มีลักษณะร่วนและแข็ง ประเภทข้าวเสาไห้ สามารถนำไปแปรรูปเป็นก๋วยเตี๋ยว เส้นหมี่ และขนมจีนได้